

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Емилия Христова Стоева

по процедурата за придобиване на научна и академична длъжност
“**ДОЦЕНТ**” по филмово и телевизионно операторство, професионално
направление 8.4 “Театрално и филмово изкуство”, научна специалност:
Кинознание, киноизкуство и телевизия.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 109 от 21.12.2021г.

Относно: Комплект от художествено-творческа и научна дейност на ас.

д-р Красимир Панев Стоичков

Катедра “Аудио визуално производство”

НАТФИЗ “Кр. Сарафов”

София, 2022 г.

1. Данни за конкурса и процедурата

Конкурсът за **доцент** по Филмово и телевизионно операторство в катедра “Аудио визуално производство” – специалност Филмово и телевизионно операторство на НАТФИЗ “Кр. Сарафов” е обявен въз основа на протокол от Факултетен съвет на НАТФИЗ “Кр. Сарафов” и е обнародван в Държавен вестник, бр. 109 от 21. 12. 2021 г. Документи за участие е подал един кандидат: ас. д-р Красимир Стоичков. Документите са постъпили по установения в нормативния правилник ред и в необходимия срок. Нарушения по процедурата няма.

2. Данни за кандидата

Ас. д-р Красимир Стоичков е завършил НАТФИЗ “Кр. Сарафов”, специалност “Филмово и телевизионно операторско майсторство”, магистърска степен през 2005 година.

През 2020 г. Защитава в НАТФИЗ “Кр. Сарафов” дисертация на тема “Ролята на оператора при изграждане на филмовия темпоритъм” и придобива образователна и научна степен “Доктор по кинознание и киноизкуство”. От 2018 година Красимир Стоичков е на академична длъжност асистент по филмово и телевизионно операторство. През 2021 г. Красимир Стоичков завършва двегодишна програма като

асистент преподавател в Кемеровския държавен културен институт с присъдена професионална квалификация: Телевизионен оператор с най-висока квалификация. В този период е преподавател по творчески дисциплини във висшите училища, гр. Кемерово, РФ.

Кандидатът за доцент е утвърден автор, със запазено присъствие в документалното ни кино и фотографията. Неговата биография включва множество проекти в областта на аудио визуалните изкуства. Бързам да отбележа, че неговата работа винаги е подчинена на драматургията на произведенията, без да се стреми към етюдность и самоцелност при пренасяне на докадровата действителност на екрана. Както в документалното кино, така и във фотографските изложби, той успява да намери симбиотичните връзки между модерното и консервативното в екранните изкуства. Авторските му изложби са участвали на престижни международни форуми. Красимир Стоичков има множество номинации в национални и международни фестивали, които могат да бъдат намерени в приложената биография към документите за конкурса.

3. Описание на материалите по кандидатурата

Представените за разглеждане от научното жури материали, с които д-р Красимир Стоичков участва в процедурата по конкурса за доцент, са съсредоточени около реализирани авторски проекти в областта на екранните изкуства. Акцентът е върху създадени три документални филма с негово участие. Съвременното документално кино дава шанс на талантливите оператори да работят с изразните средства и на игралното кино. Това е световна тенденция, която отдалечава новите документални филми от регистраторското отразяване на действителността. Разбира се, тези похвати са успешни при школувани оператори с познания, умения, опитности и добър художествен вкус. Смяя да твърдя, че Красимир Стоичков е един от тях. За съжаление все по-голямата достъпност за създаване на екранни произведения ни среща с много любителски, схематични и естетически неубедителни “творби”.

Към материалите за конкурса е приложена книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд „Ролята на оператора при изграждане на филмовия темпоритъм”.

Кандидатът е изпълнил необходимите качествени и количествени критерии във връзка както с публикациите по темата, така и с творческата си дейност в областта на екранните изкуства.

Практическата работа на д-р Красимир Стоичков е изключително важна за университет като НАТФИЗ, където модерността среща традицията и можем да кажем, че днес НАТФИЗ “Кр. Сарафов” е в процес от **промяна към устойчивост** (sustainability). Красимир Стоичков е изключително полезен за студентите днес, в условията на променените програми, където първокурсниците практически се запознават с основните професии в киноиндустрията. Творческите му подходи в игралното и документалното кино, рекламата, фотографията и продуцентството са важни опорни точки за нашите студенти.

Красимир Стоичков е от преподавателите които са осъзнали най - важното - че ако останат в дълбоките коловози на теорията, студентите ще загубят интерес към професията, която са си избрали. Това не означава, че Красимир Стоичков е съсредоточен само върху практиката. В докторантурата, а и в други текстове, той изследва задълбочено развитието на операторското творчество в игралното кино. При всяка нова школа или течение в световното кино, операторските изразни средства се променят. Последните се повлияват както от естетиката на различните кинопериоди, така и от техническото усъвършенстване на снимачната техника и на носителите на изображение. Акцент в изследванията на Красимир Стоичков е динамичната камера. Тезата на автора е, че темпоритъмът на кадрите и епизодите се задава от оператора и се финализира в монтажа. Разглеждането и анализа на динамичната камера е от примери, където операторската работа е подчинена на драматургията и „движи” историята напред, без да остава в полето на етюдното и самоцелното снимане. За него операторската работа е художествена визуализация. Във филмите, които е заснел, той винаги се е стремил да разкрие емоционалното или психологическото състояние на персонажа. В документалните филми Красимир Стоичков надгражда мощния пласт от информация с неравнодушно снимане. Критиците често използват клишето „поетична камера”. Красимир Стоичков добавя емоция, снимайки действителни събития и реални хора от докадровата действителност. Преодолявайки първото ниво на информация, Стоичков помага на режисьора да достигне до художествено обобщение. А зрителят възприема емоционално

чувствените елементи, като сатира, трагедия, комедия и т.н. Операторът обогатява режисьорската концепция чрез своето светоусещане и съумява да използва широка палитра от изобразително-изразни средства на операторското изкуство. Във филма „Пасажери“ няма протоколно снимане, а авторска интерпретация, емоционална камера и артистични светлинни и композиционни построения. Специално бих отбелязала рефрена със стария кораб, който виждаме често във филма. Можем да говорим за стилизация и в епизода с мотоциклет, който е заснет в естетиката на нямото кино. Във времената на свръх популярните дроневи, Красимир Стоичков също е изкушен, но остава верен на разказа и самоцелността е преодоляна. Авторите ни срещат и с фотогенията на дъжда, но се опитват да придадат ново звучене на този популярен блясък, познат ни още от времето на Йорис Ивенс. В най-интересните сцени от филма, операторът смело използва контрова светлина, халация, крайни силуетни решения и висок ключ. Стоичков си служи със смели ракурсни построения, които са по-скоро оптико-ракурсни намеси в докадровата действителност. Крайният резултат е свежест и оригиналност на кадрите.

Авторският почерк на Красимир Стоичков можем да охарактеризираме със следните особености: монтажно снимане в отделните секвенции; активно използване на динамична камера; снимане в различни светлинни условия, което обогатява и “разтегля” интервала на крайни яркости.

Любопитството на Красимир Стоичков към непознати обекти е пословично. За съжаление той няма свободата на творците в Нешънъл Джеографик, които винаги са се гордеели с три неща: Достъп, неограничено време и средства. Но Красимир Стоичков успява да ни очарова с естетизация и висока степен на условност при снимането.

Част от биографията на Красимир Стоичков е свързана с работа в БНТ, където “сиюминутността” е едно от основните предимства на телевизията в сравнение с киното. Но едновременността на случващо се събитие и неговото предаване “на живо”, не са приоритет в работата на Красимир Стоичков. Той работи върху предавания, които се снимат и монтират предварително и са най-общо казано свързани с “трайно актуални и общовалидни теми”.

В рамките на това изследване не могат да се анализират всички филми, предавания и фотографски изложби в които е участвал

Красимир Стоичков. Филмите са като символите, когато се анализират, те се “заземяват”. Филмите трябва преди всичко да се гледат...

Нямам съществени бележки по представените материали за конкурса. Текстовете имат приносен характер, а филмите са високо оценени на много фестивали. Ще си позволя един въпрос към Красимир: “Как повлиява включването на рекламата в телевизията през 50-те години на 20-ти век, върху киноиндустрията?”

Имам дългогодишни лични впечатления от Красимир Стоичков. Те датират от кандидат студентските му изпити, до днес. Бях негов художествен ръководител както по време на следването, така и в работата ни по докторантурата в Академията. Красимир е от операторите, които снимат всеки ден. Ако перифразираме Йоханес Молцан днес, бихме възкликнали: “Стига сме говорили, да снимаме.”

В заключение приемам материалите, предоставени за конкурса и считам, че Красимир Стоичков отговаря на критериите и притежава необходимите качества, както и професионални опитности.

Гласувам убедено с “ДА”

14. 05. 2022, София

проф. д-р Емилия Стоева

